

Bezzeg a mi időkben...

Tallózás hajdani folyóiratokban 3. rész

Maradjunk még a Nők Lapjának XIX. évfolyamánál! Az 1967. január 28-i szám címlapja ínycsiklandó: Bösze Józsefet, a Hungária étterem főszakácsát és remekét láthatjuk.

Politika

Mindig a 2. oldalt szentelte a politikának a lap. (32 oldalból. Nem erőltették meg magukat a szerkesztők, tagadhatatlanul jó volt az értékítéletük és arányérzékük.)

A teljes oldal a tanácsválasztások előkészítésével foglalkozik. A képek a Hazafias Népfrent országos tanácsának kibővített ülésén készültek. Hogy mi volt a Hazafias Népfrent? Hát olyan fából vaskarika. Már akkor sem értettem. Éppen tízmillió tagja volt anélkül, hogy akárki is belépett volna. Jól jellemzi egy akkori szólasmondás: Kizárták a Hazafias Népfrentből. Arra az emberre mondták (eufemisztikusan, azaz szépítve), aki – bármilyen okból – börtönbe került.

Na és a választások! A Hazafias Népfrent jelölhette szabadon azt, akinek a nevét a pártbizottság jóváhagyta, vagy éppen előterjesztette. Ellenjelölt nem volt, a nép választhatott – szabadon – az egy jelölt közül. Volt is nagy skandalum Szarvason, amikor a HNF jelöltjével szemben egy „HNF-tag” Fekete János jelölését javasolta. Az emberek csak lestek,

mi is lesz most. A demokrácia gyégyében fel kellett venni a listára, s a nép meg is választotta. De ez már két évtizeddel később történt, a rendszerváltás előszele volt. 1967-ben még nagy volt a rend. Tessék megnézni az ülés résztvevőit! „Aki nem néz egyszerre, nem kap rétest estére”.

(Ma már demokrácia van. Jobbnál jobb jelöltekből válogathatunk. Tessék elolvasni a szórólapokat!)

Második képünkön a HNF vezérkara. Az OT elnöke Kállai Gyula miniszterelnök volt – hivatalból. Főtítkára Erdei Ferenc, egykori népi író, volt oktatási miniszter, akadémikus. Mögöttük Kádár János, „egyszerű” HNF-tag.

Tessék megfigyelni, mit emelt ki az újságíró Kállai Gyula beszédéből!

„Pártunk IX. kongresszusa ismételten hangsúlyozta, hogy a szocializmus felépítését elősegítő nemzeti összefogás politikánk állandó elem volt és marad.”

Izgalmas szöveg. Tagadhatatlan, jól össze voltunk fogva.

Kádár János. Három évtizeden át mindennek kezdete és vége. Ellentmondásos személyiség. A forradalom árulója volt; az értel-

metlen megtorlást eltúrte, ha nem éppen inspirálta. A 60-as évektől óvatos réalpolitikus. Olyan országot csinált Magyarországból, amelyet a szovjet fegyverek árnyékában, a szocializmus keretei között lehetett. Elcsépett, de jellemző mondás: mi voltunk a legvidámabb barakk. A 80-as években kicsúszott a lába alól a talaj. Utolsó – zavaros – pártkongresszusi felszólalása tükrözi, hogy Nagy Imre árnya végigkísérte életét. 1967-ben még hatalma és népszerűsége csúcsán volt. A Nők Lapja a következőket idézi felszólalásából:

„Történelmi hagyományainkban gyökerező népfrentpolitikánknak éppen az adja meg szilárd társadalmi bázisát, hogy célja világos: a nemzet minden alkotóerejének összefogása a szocialista társadalom teljes felépítéséért... A népfrent-mozgalom az a tudattal és meggyőződéssel fordulhat a választópolgárokhoz, hogy jelöltjei a most záruló ciklusban eredménnyel, sikerrel fáradoztak hazánk társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődéséért.”

Ehhez hasonló mondatokból épültek fel a korabeli politikusok beszédei.

Riport

Nem akármilyen tanulságokkal szolgál a heti riport. Már a címe is mehökkentő: Hány millió forint folyik ki a Danaidák hordójából? A riport a Magyar Pamut legnagyobb gondjáról, a munkaerőhiányról és a fluktuációról szól. (Alig hiszem, hogy ma ez a vállalat létezik. De ha mégis, akkor aligha ez a legnagyobb gondja.)

A Magyar Pamut 4 000 dolgozót foglalkoztatott, elsősorban nőket. Minden kommentár nélkül átveszem a riport számadatait. Érdemes tanulmányozni.

	Új munkaerő	Kilépett
1964	1595	1811
1965	1754	1642
1966	1646	1748

1962-ben 1045-en léptek be. Négy év múlva, 1966-ban közülük már csak 193 dolgozott az üzemben. 1963-ban belépett 936, 1966-ban 197-en maradtak.

A következőkkel próbálják magukhoz láncolni a dolgozókat: olcsó leányotthon, lakáshoz juttatás, üdülés, külföldi út, hűségjutalom, kevésbé merev bérezés. Eredmény? Ld. fentebb.

Kultúra

Korábban már dicsértem a kulturális rovat munkatársait megbízható értékítéletükért. Az eltelt közel 40 év most is igazolta őket. Sarkadi Imre Oszlopos Simeon c. színdarabját dicsérik (ma aktuálisabb, mint valaha).

Kertész Ákos Sikátor c. regényéből forgatott filmet Rényi Tamás. „A filmet a két főszereplő alakítása kedvéért érdemes megnézni. Töröcsik Marit és Koncz Gábort régen láttuk ilyen hitelesnek, jónak” – írja a névtelen recenziós. A film maradandó érték lett.

Venczel Vera fh.-t „fedez fel” a szerző: „Hamvas fiatalságán, törekeny láirai szépségén kívül még valami hozott a színpadra: egy bontakozó egyéniség ígéretét.” Az ígéretet beváltotta.

Kiss Manyi, a gonosz házimesternő Az Oszlopos Simeonban

Koncz és Töröcsik. „Elsősorban a premier plánpokban érvényesül játékuk gazdagsága”

„A nevét sem tudtuk néhány hónapja”

A Nők Lapját lapozgatta:

Kutas Ferenc